

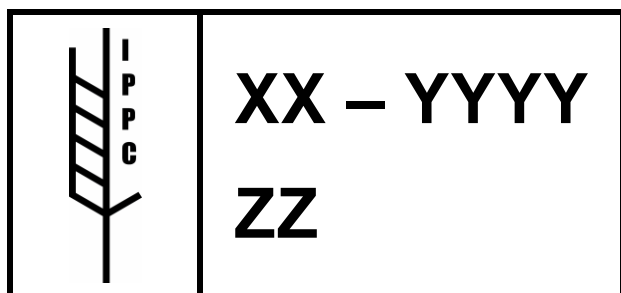
Puisen pakkausmateriaalin käsittely- ja merkintävaatimukset kansainvälisessä kaupassa – ISPM 15 -standardi

YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestö FAO on laatinut IPPC (International Plant Protection Convention) -sopimuksen perusteella puista pakkausmateriaalia koskevan ISPM 15 -standardin, jossa määritellään pakkausmateriaalille käsittely- ja merkintävaatimukset. Sen tarkoituksena on estää kasvintuhoojien leviäminen maasta toiseen pakkausmateriaalin mukana. Monessa maassa standardin mukaiset käsittely- ja merkintävaatimukset ovat maahantuonnin edellytyksenä.

Suomessa standardin mukaisen merkinnän käyttöoikeuden myöntää Elintarviketurvallisuusvirasto Evira. Merkinnän saa tehdä vain toimija, jolle Evira on myöntänyt merkinnän käyttöoikeuden ja antanut tunnusnumeron. Merkinnän käyttöoikeus on aina toimipaikkakohtainen ja sen voi saada saha tai puutavaran kuumennuskäsittelylaitos, puisen pakkausmateriaalin valmistaja, viejä, huolitsija tai muu toimija. Katso tarkemmin Eviran ohje nro 14407.

Niihin maihin tavaraa vietäessä, joissa ISPM 15 –standardin mukaiset vaatimukset on otettu käyttöön maahantuonnin edellytyksenä, tulee pakkausmateriaali olla käsitelty ja merkitty ISPM 15 –standardin mukaisesti. Eri maiden viranomaiset tarkastavat maahantuotavien pakkausten ISPM 15-standardin mukaisuutta.

Malli ISPM 15-standardin mukaisesta merkinnästä:

Selitys:

XX Maatunnus, valmistusmaa

YYYY Merkinnän haltijan tunnusnumero

ZZ Käsittelymerkintä:

HT Heat treatment -kuumennuskäsittely tai

MB Metyylibromidi –kaasutuskäsittely tai

DH Dielectric heating -kuumennuskäsittely

Standardin mukaiset käsittely- ja merkintävaatimukset

ISPM 15 -standardin vaatimuksena on, että pakkausmateriaali on valmistettu kuorettomasta ja kuumennuskäsittelystä (HT) tai (DH) taikka metyylibromidilla (MB) käsitelystä puusta. Varminta on käyttää puuta, jossa ei ole hyönteisten tai toukkien jälkiä. Kuumennuskäsittely (HT) on tehtävä niin, että puuaineksen lämpötila kauttaaltaan on vähintään 56 °C 30 minuutin ajan. Puutavaran uunikuivaus hyväksytään Suomessa standardin mukaiseksi kuumennuskäsittelyksi, jos kuivausprosessin aikana kuivauskammion ilman lämpötila on yhtäjaksoisesti vähintään 65 °C 24 tunnin ajan. Lämpökäsittelyajan tarve riippuu puuaineksen paksuudesta ja kerralla käsiteltävän puun määrästä sekä käsittelylämpötilasta.

Dielectric heating (DH) -käsittely voidaan tehdä kuorettomalle puuainekselle, joka on läpimitaltaan alle 20 cm ja käsittely nostaa lämpötilan puun ytimen lisäksi myös puun pinnalla yhden minuutin ajaksi vähintään 60 °C:seen. Lämpötila on saavutettava 30 minuutin kuluessa käsittelyn aloittamisesta.

Puinen pakkausmateriaali voidaan valmistaa myös puutavarasta, jolle on tehty metyylibromidi – kaasutuskäsittely (MB). Suomessa metyylibromidin käyttö ei kuitenkaan ole sallittua.

Puisen pakkausmateriaalin merkintä on tehtävä vähintään kahdelle sivulle siten, että valmiissa pakkauksessa ja muussa pakkausmateriaalissa merkintä on ulkopuolella näkyvässä. Merkinnän on oltava pysyvä eikä se saa olla siirrettävissä. Merkinnän on oltava selkeästi luettavissa. Merkinnän tekemiseen ei saa käyttää punaista tai oranssia väriä.

Koskee tuontia ja vientiä

ISPM 15 -standardin vaatimukset koskevat sekä tuontia että vientiä. Kaiken Suomeen EU:n ulkopuolisista maista (Sveitsiä lukuun ottamatta) tuotavan puisen pakkausmateriaalin on oltava standardin mukaisesti käsiteltyä ja merkittyä. Vaatimus on ollut voimassa 1.3.2005 lähtien. EU-alueen sisällä puisen pakkausmateriaalin ei tarvitse täyttää ISPM 15 – standardin vaatimuksia lukuun ottamatta Portugalia, josta tuotava puinen pakkausmateriaali pitää olla siellä esiintyvän mäntyankeroksen vuoksi käsiteltyä ja merkittyä standardin mukaisesti.

Vietäessä pakkausmateriaalia EU:n ulkopuolisiin maihin, on selvitettävä, edellyttääkö vastaanottajamaa ISPM15 -standardin vaatimuksia tuonnille. Joillakin mailla voi olla standardia tiukempia vaatimuksia. Esimerkiksi Australian vaatimuksena on, että puisen pakkausmateriaalin on oltava ISPM15 -vaatimusten lisäksi täysin kuoretonta.

Koskee kaikkea puista pakkausmateriaalia

ISPM 15 -standardin vaatimukset koskevat sekä havu- että lehtipuusta valmistettua pakkausmateriaalia. Vaatimukset eivät kuitenkaan koske puuperäisiä teollisesti valmistettuja materiaaleja kuten vaneria, lastu- ym. levyjä eikä alle 6 mm puuainesta. Puiseksi pakkausmateriaaliksi luetaan mm. kuormalavat, alustat, kehikot, kelat, laatikot ja rasiat, tynnyrit ja pytyt sekä tuki- ja välipuut. Standardin vaatimukset koskevat viennissä myös puutavaraerien tuki- ja välipuita. Suomeen ja muihin EU-maihin tuotaessa standardi ei koske puutavaraerien tuki- ja välipuita, joiden on täytettävä puutavaran tuontivaatimukset. EU:n ulkopuolelta Suomeen ja muihin EU-maihin sellaisenaan ilman kuormaa EU-alueelle tuotava puinen pakkausmateriaali (CN 4415) tulee olla käsitelty ja merkitty ISPM 15 -standardin mukaisesti (muutos 1.10.2014). Vastaavasti EU:n ulkopuolisiin maihin pelkkää pakkausmateriaalia vietäessä käytäntö vaihtelee vastaanottajamaan vaatimusten mukaan.

Standardia sovelletaan sekä uuteen että käytettyyn puupakkausmateriaaliin. Korjattaessa merkittyä pakkausta, on siihen käytettävä vaatimukset täyttävää puutavaraa. Korjauksessa käytetty materiaali on erikseen merkittävä. Merkitsemättömät vanhat pakkaukset saadaan vastaanamaan standardin vaatimuksia, kun ne käsitellään ja merkitään standardin mukaisesti. Merkintää saa käyttää vain puumateriaaliin, joka täyttää standardin vaatimukset.

Merkintäoikeuden hakeminen ja myöntäminen

Puisen pakkausmateriaalin merkintäoikeutta haetaan Eviralta, joka tekee kirjallisen päätöksen ja antaa hakijalle merkissä käytettävän tunnusnumeron. Eviran antama tunnusnumero on toimipaikkakohtainen. Katso merkintäoikeutta koskevat tarkemmat vaatimukset Eviran ohjeesta nro 14407.

Lisätietoja asiasta antavat Evirassa: Sanna Välimäki (029 530 4198), Atro Virtanen (029 530 5047) sähköposti ISPM15@evira.fi, internet: www.evira.fi.

ISPM 15 – standardi on internetissä osoitteessa: <https://www.ippc.int/standards>.